

Inspraak Commissiebehandeling PPLG door KAVB (Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur d.d. 1 juni 2023

Geachte voorzitter, Leden van PS en Gedeputeerde,

De behandeling van de PPLG staat vanavond op de agenda. De 3 minuten die ik krijg om in te spreken zijn ruimschoots tekort om te vertellen wat er speelt binnen de bollensector. Wel kan ik u vertellen dat sinds afgelopen vrijdag mijn telefoon roodgloeiend staat en mijn mailbox vol liep na een krantenartikel in het NHD met een foto van gedeputeerde Esther Rommel die een visie in ontvangst neemt van verschillende natuurclubs. Op die foto staat niet een boer! Terwijl het wel gaat over hun grond en hun toekomst.

Gelet op de geringe spreektijd wil ik het houden bij het proces, tot nu toe, de inhoud van dit stuk en mogelijk het maken van afspraken voor de komende tijd. U krijgt een afschrift van mijn inspraak met een bijlage over alle activiteiten waar de bollensector mee bezig is in de transitie.

In de bloembollensector zijn er grote zorgen over de toekomst van hun bedrijf door de grote vloedgolf van beleidsstukken en wetgeving, die op hen afkomt. Met alle voorstellen en maatregelen in dit PPLG wordt de golf alleen maar hoger en bedreigender voor een goede bedrijfsvoering.

De bollensector, is net als de andere landbouwsectoren, een innovatieve sector en is continu in ontwikkeling om in te spelen op veranderende inzichten, komende wetgeving en is de weg naar een natuurinclusievere bollenteelt ingeslagen.

Proces:

Bij het proces van totstandkoming van dit concept-startdocument PPLG is de sector, in tegenstelling tot het proces bij andere provincies, nauwelijks betrokken. In Zuid-Holland hebben wij 3 sessies gehad met de ambtenaren die zeer goed zijn verlopen. In de andere provincies zien wij delen van de door ons ingediende zienswijze terug. Teleurstellend dat dat in Noord-Holland niet is gedaan op die manier. Wij gaan er vanuit dat bij de vervolgstappen van dit PPLG en de uitvoering ervan, wij wel intensief betrokken worden. Niet alleen wij als vertegenwoordiger van de ondernemers, maar ook de ondernemers zelf. Draagvlak is de eerste stap naar succes. Wij zijn daar gaarne toe bereidt.

Inhoud:

In het stuk wordt op een aantal punten het belang van de bloembollensector erkend, gesproken wordt over een planologisch begrensd gebied, de beschikbaarheid van goede landbouwgrond wordt als belangrijk genoemd en er wordt gesproken over de bescherming van goede landbouwgrond.

Voldoende beschikbare grond is van groot belang voor de sector om op een duurzame manier te kunnen telen en de transitie naar kringlooplandbouw in te gaan. **Positief punt.**

Daarom stellen we een afwegingskader op voor de bescherming van goede landbouwgrond. De zekerheid die dit aan de land- en tuinbouw biedt stelt de sector in staat zich maximaal te richten op de transitie naar kringlooplandbouw. (p44)

Maar daarnaast worden er veel claims gelegd op gronden en worden veel maatregelen genoemd die effect zullen hebben op de beschikbare grond. Denk aan de **blauwgroene dooradering, klimaatbuffers, verzilting, recreatie, bos, zoekgebieden NNN en dan ben ik nog niet compleet.**

In plaats van (deel van) het probleem, beschouwt de sector zich als (deel van) de oplossing. Dat wordt ook wel genoemd op pagina 44, maar komt verder niet terug in de plannen en overige delen van het stuk en is ook niet hetgeen blijkt uit het stuk. Graag gaan we hierover in overleg.

Er worden in dit PPLG heel veel getallen genoemd (als voorbeeld: **1.400 ha extra bos, 300 ha NNN in de binnenduinrand, nieuwe natuurgebieden, 10% groenblauwe dooradering**). Het ontbreekt aan een totaaloverzicht van alle genoemde maatregelen, in hoeverre deze nieuw zijn of onderdeel van staand beleid?

Graag zien we een integraal overzicht van alle claims en maatregelen.

Er wordt wel genoemd dat dit gevolgen heeft voor de huidige functies, zoals de bollenteelt en dat er wordt gezocht naar oplossingen. Echter in welke richting is onduidelijk, maar we denken graag mee.

Wel is te lezen dat Waar percelen of bedrijven door hun ligging tot een complexe milieupogave leiden - - zetten we in op herschikking van functies of verplaatsing. Dat geldt ook voor locaties waar de bollenteelt op termijn minder kan concurreren met andere bollengebieden. En we lezen dat er klimaatbuffers moeten worden

aangelegd in combinatie met herstructurering van de bollensector in de binnenduinrand. Impliciet zegt u hiermee dat de bollenteelt in bepaalde gebieden moet verdwijnen. Net zoals de TBO's suggereren in hun plannen. Begrijpt u dat dit tot veel zorgen en onrust leidt in het bollenvak en met name in de binnenduinrand?

Onduidelijk is of en hoe de sector gebruik kan maken van de in het PPLG genoemde benodigde €1,2 miljard. Terwijl de toekomst en het verdienvermogen van veel bedrijven door de genoemde maatregelen onder druk komt te staan en er sprake is van verplaatsing of herstructurering. **Klopt mijn waarneming dat er 1 miljard euro naar natuur en recreatie gaat en 200 miljoen euro overblijft voor de boeren inclusief geld om bedrijven uit te kopen of te verplaatsen?**

Er wordt gesproken over een loket voor begeleiding, zoals coaching en bedrijfsdoorrekening, voor agrarische ondernemers die stappen willen zetten richting kringlooplandbouw (p53) en sociaaleconomische begeleiding van agrarische ondernemers in transitie naar kringlooplandbouw (p71). Er is ook sprake van een beloningssysteem voor agrariërs conform de kpi-systematiek. Graag denken we mee over de invulling van de kpi-systematiek voor de bollensector. Er ligt overigens al een KPI model klaar voor de bollensector bij LNV.

Andere vragen die wij nog hebben gaan bijvoorbeeld over een nieuw instrument dat wordt genoemd de regeling onder het GLB-NSP 'samenwerking integrale gebiedsontwikkeling', Hoe gaat Noord-Holland daarmee om?

PPLG speelt in 12 provincies, er moet meer samenwerking komen om tot een zinlijk gemeenschappelijk beleid te komen. Hiervoor is het landbouwakkoord ook van belang. Intensieve afstemming tussen Noord-Holland en Zuid-Holland is op zijn plaats.

Ook staat er nog iets over de sociaaleconomische analyse. Van groot belang. Maar wat doet men met de uitkomsten?

Ook een vraag die volgens mij ook van groot belang is. Sinds een aantal maanden ben ik intensief betrokken bij het Landbouwakkoord. Hoe gaat dit met elkaar samen? Welk proces is leidend? Waarom heeft NH geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot uitstel?

Samengevat voorzitter zien wij positieve onderdelen in dit PPLG. We zien ook tegenstrijdigheden en we hebben veel vragen. Hoe gaat dit verder? Hoe zorgen we voor een goede samenwerking tussen onze sector en de provincie naar voorbeeld van Zuid-Holland waar we met elkaar praten over regiocertificering, grondclaims en verduurzaming. Wij zijn er klaar voor. In de bijlage die ik mee stuur met deze inspraaktekst zit een summier overzicht en een selectie van alle acties waar we mee bezig zijn. maar ik nodig u als commissieleden van harte uit voor een werkbezoek aan de sector waarin we laten zien dat de bollensector een duurzame toekomst heeft.

J.H.M. Bond

Voorzitter KAVB

Overzicht van activiteiten waar de bollensector mee bezig is:

- ⑩ Er gebeurt al heel veel, sector werkt toe naar halen doelen van kaderrichtlijn water, 7de AP, toekomst visie gewasbescherming 2030 met weerbare teelten, in verbinding met de natuur en nagenoeg geen emissie richting de omgeving .
- ⑩ Overgangsgebieden binnenduinrand, samenwerking en draagvlak is cruciaal in het vinden van oplossingen voor de binnenduinrand en dient te gebeuren in intensief overleg met de sector. Hier leggen de beste bollengronden. Binnen de kaders van bovengenoemde richtlijnen en kaders is bloembollenteelt in de binnenduinrand heel goed mogelijk. Ook hier wordt nu al gewerkt aan oplossingen.
- ⑩ Waar is de financiering voor de transitie? Er is een economische vitale sector nodig om de transitie te kunnen maken, in vergelijking met stikstof /veehouderij gaat er veel te weinig budget naar doelen als KRW, 7de ap, biodiversiteit, klimaat. Economisch perspectief moet al die tijd heel duidelijk aanwezig blijven. Er moet een reservering in het budget komen om die doelen te gaan halen.
- ⑩ Verzilting, zoet water is essentieel, hier ook intensieve samenwerking, waar overheid, waterschap en sector verantwoordelijkheid nemen. Dit is ook een voorwaarde voor vitale bedrijven en voorwaarde voor transitie op andere gebieden;
- ⑩ Binnen de bollensector zijn legio voorbeelden van koplopers die kringlooplandbouw in de praktijk brengen Bas Karsten, Dogterom, John Huiberts, NLG Holland op het gebied van energie, natuurinclusief, beperking van middelen en emissie. Projecten als fieldlab bol, groene tulp, praktijkpilots, landbouwportaal zijn volop aan de gang met kennisontwikkeling en brede implementatie. Hier moet blijvende financiering voor komen, vooral ook voor brede implementatie. KPI's en regiocertificering sluiten perfect op elkaar aan, moet wel financiering voor komen dan.
- ⑩ Randvoorwaarden, Er komt (te) veel op de sector af op dit moment. Om een succesvolle transitie te maken richting 2030 is nodig dat aan bepaalde randvoorwaarden wordt voldaan. De sector moet tijd en rust worden gegund om de veranderingen te gaan maken. Dit betekent reële tijdspaden, doelen, beschikbaar budget en een bestendig overheidsbeleid waar een ondernemer op kan bouwen. Dit houdt onder meer in dat er toegang is tot alternatieve groene middelen en een level playing field met betrekking tot andere sectoren en internationaal op het gebied van:

- CRISPR-Cas voor weerbare rassen;
- Middelengebruik in andere open teelten;
- Toelatingsbeleid;

Samenwerking op gelijkwaardig niveau met betrokken overheden, draagvlak en (economisch) perspectief zijn onontbeerlijk om te komen tot een succesvolle invulling van PPLG.